

คำประกาศเกียรติคุณ

รองศาสตราจารย์บรรจง โกศลวัฒน์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ภาพยนตร์) พุทธศักราช ๒๕๖๖

รองศาสตราจารย์บรรจง โกศลวัฒน์ เกิดเมื่อวันที่ ๒ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๖ ที่กรุงเทพมหานคร ปัจจุบันอายุ ๘๑ ปี เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓ เริ่มศึกษาวิชาศิลปะ ณ โรงเรียนเพาะช่าง พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีที่คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๑๔ ได้รับประกาศนียบัตรวิชาการถ่ายภาพยนตร์ จากมหาวิทยาลัย นิวยอร์ก และ พ.ศ. ๒๕๒๑ สำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ จาก มหาวิทยาลัยเทมเปิล ประเทศสหรัฐอเมริกา ในด้านการทำหนัง รองศาสตราจารย์บรรจง เริ่มทำงานในตำแหน่งอาจารย์ประจำ แผนกอิสระวารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๔ ทำหน้าที่สอนวิชาภาพยนตร์ ซึ่งเปิดสอนขึ้นเป็นครั้งแรก ในระดับอุดมศึกษา ก่อนจะเลื่อนตำแหน่งขึ้นเป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาภาพยนตร์และภาพถ่าย คณะวารสารศาสตร์และ สื่อมวลชน เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๕ - ๒๕๕๐ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ ภาพยนตร์และสื่อดิจิทัล มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ รองศาสตราจารย์บรรจงได้รับทุนจากมูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์ไปทัศนศึกษาที่ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นเวลา ๑ ปี ทำให้มีโอกาสได้รู้จักและชื่นชมงานศิลปะที่สร้างด้วยสื่อภาพยนตร์เป็นครั้งแรก และเกิดความประทับใจเป็นอย่างยิ่ง จึงตัดสินใจลงเรียนหลักสูตรภาพยนตร์ระยะสั้นที่ Millennium Film Workshop และได้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะด้วย ฟิล์มภาพยนตร์เป็นครั้งแรกเรื่อง Eye ที่อาจกล่าวได้ว่า เป็นภาพยนตร์ทดลองเรื่องแรกของคนไทย ระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ที่ นครนิวยอร์ก ได้สร้างภาพยนตร์เป็นงานศิลปะเรื่อง The Crossing หรือ ข้ามฟาก ซึ่งเป็นผลงานที่ได้รับหลายรางวัลจากการ ประกวดในเทศกาลภาพยนตร์ต่าง ๆ จึงนับเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญของรองศาสตราจารย์บรรจงในฐานะศิลปินสาขาสภาพยนตร์ เมื่อกลับมายังประเทศไทย ได้สร้างภาพยนตร์ทดลองควบคู่ไปกับการทำภาพยนตร์สารคดี และยังนำผลงานของศิลปินต่างชาตินามา จัดแสดงให้ผู้ชมชาวไทยได้รับชม พร้อมทั้งให้ความรู้ไปด้วย นับเป็นการบุกเบิกและเผยแพร่ภาพยนตร์ทดลองอย่างเป็นทางการขึ้น ในประเทศเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๓

แม้ต้องทำหน้าที่ทางวิชาการในมหาวิทยาลัยอย่างเข้มข้น แต่รองศาสตราจารย์บรรจงยังคงอุทิศเวลาให้กับ การสร้างสรรค์ผลงานภาพยนตร์ ด้วยความรักและความผูกพันที่มีต่อศิลปะด้านนี้อย่างสม่ำเสมอ ได้ผลิตผลงานที่มีชื่อเสียงเป็นที่ ยอมรับหลายเรื่อง ได้แก่ นวลฉวี สายน้ำไม่ไหลกลับ คำสิงห์ สีอุย แซ่ฮึง เร็วกว่าใจไกลเกินฝัน คู่กรรม ๒ และอัศจรรย์แห่งชีวิต หมอแสง เป็นต้น จากความวิริยะอุตสาหะและการทุ่มเทพลังกาย พลังใจ พลังความคิดให้กับวงการนี้มายาวนาน จึงได้รับรางวัล เชิดชูเกียรติมากมาย อาทิ รางวัลพระราชทานพระสุรัสวดี (ตุ๊กตาทอง) ครั้งที่ ๘ จากภาพยนตร์เรื่อง “นวลฉวี” รวม ๓ รางวัล ใน พ.ศ. ๒๕๒๘ รางวัลพระราชทานพระสุรัสวดี ครั้งที่ ๑๕ ในฐานะนักตัดต่อภาพยนตร์ ยอดเยี่ยม จากภาพยนตร์เรื่อง “วิถีคนกล้า” ใน พ.ศ. ๒๕๓๔ รางวัลพระราชทานพระสุรัสวดี ครั้งที่ ๑๖ รวม ๔ รางวัล จากภาพยนตร์เรื่อง “เร็วกว่าใจ ไกลเกินฝัน” ใน พ.ศ. ๒๕๓๕ รางวัลสุพรรณหงส์ทองคำ จากการประกวดภาพยนตร์แห่งชาติสุพรรณหงส์ ครั้งที่ ๖ รวม ๓ รางวัล และรางวัลพระราชทานพระสุรัสวดี ครั้งที่ ๒๐ รวม ๒ รางวัล จากภาพยนตร์เรื่อง “คู่กรรม ๒” ใน พ.ศ. ๒๕๓๙ รางวัลอนุสรณ์มงคลการ จากมูลนิธิหนังไทย พ.ศ. ๒๕๔๓ และรางวัล Lifetime Achievement จากสมาคมผู้กำกับภาพยนตร์ไทย ครั้งที่ ๕ ใน พ.ศ. ๒๕๕๗

นอกจากความสามารถจนได้รับฉายาว่าเป็น ครูใหญ่ หรือบิดาแห่งวิชาภาพยนตร์สมัยใหม่ของประเทศไทยแล้ว รองศาสตราจารย์บรรจง ยังเป็นผู้มีคุณูปการต่อวงการภาพยนตร์ไทยเป็นอย่างสูง เพราะเป็นหนึ่งในผู้ผลักดันให้มีการจัดตั้งหอ ภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ขึ้นจนเป็นผลสำเร็จ อีกทั้งยังเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) ทำหน้าที่สนับสนุนและผลักดัน การยกร่างพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ. ๒๕๓๖ เป็นประโยชน์แก่ผู้ผลิตภาพยนตร์ รวมถึงผลักดันการปฏิรูปการตรวจพิจารณา ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ เพื่อให้อิสระเสรีในการสร้างสรรค์ภาพยนตร์แก่คนในวงการ

รองศาสตราจารย์บรรจง โกศลวัฒน์ จึงสมควรได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ภาพยนตร์) พุทธศักราช ๒๕๖๖